

Kokousaika	22.11.2021 9:00 - 22.11.2021 11:03	
Kokouspaikka	Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio (etäyhteys)	
Läsnäolevat jäsenet	Nimi	Tehtävä
	Kivelä Antti	mkh:n puheenjohtaja
	Hedman Pia	mkh:n 1. varapuheenjohtaja
	Holopainen Jouni	mkh:n 2. varapuheenjohtaja
	Hynninen Kati	jäsen
	Kaipainen Tanja	jäsen
	Kokkonen Mira	jäsen
	Pentikäinen Pia	jäsen
	Rautiainen Merja	jäsen
	Semi Matti	jäsen
	Tuppurainen Jukka	jäsen
	Uljonen Henri	jäsen
	Eestilä Markku	mkv:n puheenjohtaja Poistui kokouksesta klo 10.55.
	Väätäinen Tuula	mkv:n 1. varapuheenjohtaja
	Pirkkalainen Riikka	mkv:n 2. varapuheenjohtaja
Muut läsnäolevat	Korhonen Marko	maakuntajohtaja, esittelijä
	Vehreävesa Satu	aluekehitysjohtaja
	Isola Annaelina	vs. suunnittelujohtaja
	Martikainen Ossi	yhteyspäällikkö
	Pehkonen Riikka	vs. hallintojohtaja, mkh:n sihteeri
Pykälät	47-67	
	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Antti Kivelä	Riikka Pehkonen
Pöytäkirjan tarkastus	Merja Rautiainen	Matti Semi
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	26.11.2021 https://pohjois-savo.tweb.fi/	
	Pöytäkirja tarkastettu sähköisesti	

§ 53 Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen luonnosvaihtoehtojen nähtäville asettaminen

Maakuntahallitus 22.11.2021 § 53

Asianumero PSL/10/15.01.00.00/2021

Valmistelijat vs. suunnittelujohtaja Annaelina Isola

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laaditaan kahdessa vaiheessa, joista 1. vaihe on hyväksytty 19.11.2018 maakuntavaltuustossa ja saanut lainvoiman 1.2.2019. 2. vaihe on tullut vireille elokuussa 2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville ja siitä pyydettiin palautetta. Ensimmäinen viranomaisneuvottelu pidettiin 23.10.2019. Maakuntakaavaan liittyen on laadittu seuraavat selvitykset: Kulttuurimaisemaselvitys (FCG 2019), Aluerakenneselvitys (Pohjois-Savon liitto 2020), Mineraalipotentialiselvitys (GTK 2020), Tuulivoimapotentialiselvitys (FCG 2021) sekä Kulttuuriympäristön arvottamistyöryhmän loppuraportti (Pohjois-Savon liitto 2021). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin kesäkuussa 2021 ja palautteeseen laaditut vastineet hyväksyttiin maakuntahallituksessa 25.10.2021. Vertaileva vaikutusten arviointi (Sweco) valmistui lokakuussa 2021.

Maakuntakaavatyön tavoitteena on saada aikaan yksi kokonaisuus (1. ja 2. vaihe yhdessä) ja samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa sekä yleispiirteistä maakuntakaavaa. Tavoitteena on painottaa ja valita niitä maakuntakaavallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntaohjelman ja -suunnitelman toteutumista. Tämä tarkoittaa karsimista ja valintoja myös kaavaprosessissa. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 hyväksytään maakuntavaltuustossa.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 toisessa vaiheessa käsitellään kaikki loput teemat, joita ovat:

1. Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen: Kehittämisperiaatteet, ilmastonmuutos läpileikkaavana, taajamat, kylät, työpaikka-alueet, teollisuus ja seveso III-direktiivin mukaiset alueet.
2. Liikennejärjestelmä: Tieverkosto, rataverkosto, terminaalit, vesiväylät, satamat, uittopaikat, lentoliikenne ja harrasteilmailu.
3. Viherverkosto ja luonnon monimuotoisuus: Luonnonsuojelualueet, virkistysalueet ja -reitit, matkailu, metsätalousalueet, joilla on ulkoilun ohjaustarvetta, retkeilyreitit ja -alueet, perinnebiotoopit*, kallio-, harju- ja

moreenialueet, pintavedet ja hiljaiset alueet.

4. Luonnonvarat: Pohjavesialueet, maa-ainesten ottoalueet, kaivosalueet, malmipotentialiset alueet ja turvetuotanto

5. Kulttuuriympäristö: Arkeologinen kulttuuriperintö*, maisema-alueet ja rakennettu kulttuuriympäristö

6. Energia, yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto: Tuulivoimapotentiali, uudet päävesijohto- ja viemäriverkostotarpeet*, jätevedenpuhdistamot*, jätteenkäsittelyalueet ja kiertotalous

7. Muut teemat: Tulvariskialueet*.

*) Tähdellä merkittyjen teemojen kattava käsittely tapahtuu ehdotusvaiheessa. Osittain voidaan palata myös ensimmäisen vaiheen teemoihin, jos niistä saadaan kaavatyön aikana uutta tietoa. Ilmastonmuutos on läpileikkaava teema ja tavoitteena on voimakas päästövähennys, hiilineutraalisuus / hiilinegatiivisuus ja päästöttömän energian lisääminen. Joroisten osalta käsitellään kuitenkin kaikki Etelä-Savon maakuntakaavoista juontuvat teemat.

Luonnosvaiheessa on tarkasteltu erilaisia vaihtoehtoja mm. aluerakenteen, liikenneverkoston ja ilmastonmuutoksen torjunnan näkökulmista. Myös väestökehityksen suhteen tutkitaan erilaisia kehitysnäkymiä. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheessa on laadittu kaksi luonnosvaihtoehtoa VE1 "Kyvykäs uudistuja" ja VE2 "Rohkea kasvaja". Rohkea kasvaja noudattaa pitkälti voimassa olevien maakuntakaavojen tavoitteita, esitystapaa ja ratkaisuja. Kyvykkäessä uudistujassa taas asetetut tavoitteet poikkeavat entisestä ja niin kaavaratkaisut kuin esitystapa ovat erilaiset. Kyvykkään uudistujan väestötavoite vuonna 2040 on 242 000 ja Rohkean kasvajan nykyisen maakuntakaavan mukainen 260 000. samoin työpaikkatavoitteet vaihtelevat 105 000-113 000 välillä. Kyvykkään uudistujan väestö ja työpaikkatavoitteet noudattavat uutta maakuntaohjelmaa.

Luonnosvaiheessa vaikutusten arviointi sisältää kahden vaihtoehdon keskinäiseen vertailuun perustuvaan arviointiin, jonka tavoitteena on osoittaa luonnosvaihtoehtojen eroavaisuudet ja antaa lähtökohtia ehdotusvaiheen kokonaisvaikutusten arviointiin. Vaihtoehtoisten kaavaluonnosten vertailussa ja arvioinnissa painotetaan ihmisten elinoloja ja elinympäristöä sekä alue- ja yhdyskuntarakennetta, etenkin liikennettä. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 luonnosvaiheen vertailussa on painotettu teemoja, jotka ovat merkityksellisimpiä vaihtoehtojen eroavaisuuksissa.

Ilmaston muutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen läpileikkaavat kaikkia tarkasteltuja teemoja. Kaavavaihtoehdoissa on eroja liittyen metsien hiilinielujen kasvattamiseen, hiilivarastojen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen, liikkumisen päästöjen vähentämiseen sekä äärevöityviin sääoloihin varautumiseen. Kyvykkäässä uudistujassa tavoitellaan maakunnan hiilinegatiivisuutta. Rohkeassa kasvajassa tavoitetaan on hiilineutraali maakunta. Kummassakin kaavavaihtoehdossa on tunnistettu sään ääri-ilmiöiden aiheuttamat keskeiset riskit. Kyvykkäässä uudistujassa riskialueet on tunnistettu yksityiskohtaisemmin ja vaihtoehdossa varaudutaan ilmastonmuutoksen ääri-ilmiöihin myös liikenneväylien suunnittelumääräyksissä. Siinä esitetään lukuisia keinoja, joilla hiilinieluja ja -varastoja voidaan kasvattaa. Kyvykäs uudistuja on luonnonvarojen käytön, kestävän elämäntavan mahdollistamisen, liikenteen ja energiantuotannon ympäristöhaittojen vähentämisen, luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja ilmastonmuutoksen sopeutumisen suhteen kunnianhimoisempi kuin teollisuuden kilpailukykyä ja maakunnallista elinvoimaisuutta painottava vaihtoehto VE2 Rohkea kasvaja.

1. Aluerakenteen, asumisen ja elinkeinojen erilaisuus

Yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia on osoitettu VE1 Kyvykkäässä uudistujassa suppeammin kuin VE2 Rohkeassa kasvajassa. Aluerakenteen kehittämistä koskevat erot vaihtoehtojen välillä ovat varsin selkeät. Kyvykäs uudistuja painottaa keskuksia ja valtatieyhteyksiä sekä hyvää saavutettavuutta yhdyskuntarakenteen kehittämisen perustana. Strategiset valinnat perustuvat oletukseen keskittymiskehityksen ja kaupungistumisen jatkumisesta. Merkittävä strateginen valinta on myös Räimän taajaman kehittäminen hyvien liikenneyhteyksien varrella Kuopion ja Siilinjärven välillä. Rohkeassa kasvajassa nostetaan esille maaseudun ja haja-asutusalueiden uudet mahdollisuudet teknologisen kehityksen, ekologisen ja omavaraisen elämäntavan ja ilmastonmuutoksen aikaansaamien trendien myötä. Vaihtoehdossa taajamien taantuminen pysähtyy ja uutta elinvoimaa syntyy kyläverkolle, jota VE 1:ssä ei esitetä kuin pohjakarttamerkintänä.

VE1 :ssä on laajempi joukkoliikenteen kehittämisvyöhykkeen, joka mahdollistaa työ- ja asiointimatkat ilman omaa autoa. VE2:n tehokas joukkoliikennevyöhyke kattaa vain Kuopion ja Siilinjärven alueen, mikä johtaa muualla maakunnassa enemmän yksityisautoilun jatkumiseen.

Kyvykäs uudistuja keskittää asumista. Rohkeassa kasvajassa osoitettu kyläverkko voi mahdollistaa yksilötasolla pienemmän toimintaympäristön kuin VE1, mikäli väestöpohjat paikallisesti pysyvät riittävän suurina vähintään peruspalvelutason ylläpitämiseksi ilman kohtuuttomia kustannuksia. VE2

Rohkea kasvaja tarjoaa enemmän ja monipuolisempia mahdollisuuksia asumiselle ja elinkeinonharjoittamisen ja asumisen yhdistämiselle. VE2 kannustaa omavaraisempaan asumiseen.

Kyvykkäässä uudistujassa elinkeinoelämä ja maakunnan kilpailukyky painottuvat kansainvälisiin mahdollisuuksiin ja investointeihin. Muihin maakuntiin verrattuna Pohjois-Savo on VE1:ssä kilpailukykyinen kansainvälisten investointien suhteen, mikä olisi luonnollinen jatkumo nykyiselle kehitykselle. VE1:ssä on saatavissa VE2:a selkeämmin klusterihyötyjä ja kehittämisvyöhykkeet ovat yksityiskohtaisia ja selkeitä. Viitos- ja ysitien kehityskäytävät nostetaan VE1:ssä vahvasti esille, myös niiden jatkuvuus yli maakuntarajan. Tämä kehittää kaupunkiseutujen elinkeinoelämää koskevaa yhteistyötä yli maakuntarajojen ja parantaa myös Pohjois-Savon kilpailukykyä. Myös kaupunkikehittäminen ja Kuopion seudun elinvoimaisuus nousee VE 1:ssä vahvemmin esille. VE2 tarjoaa hyviä mahdollisuuksia monipaikkaisuuteen ja paikasta riippumattoman työn ja etätyön kehittämiseen.

2. Liikenteen ratkaisuisa yhtäläisyyttä

Molemmat vaihtoehdot toteuttavat Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita. Kyvykäs uudistuja vastaa kattavammin liikenteen tulevaisuuden tarpeisiin kuin nykyistä maakuntakaavaa noudatteleva vaihtoehto2.

Molemmissa vaihtoehdoissa liikenteen kehittämisen keskiössä ovat kehittämisvyöhykkeet, joista VE1 viitoskäytävän ja ysikäytävän kehittämisvyöhykkeitä kehitetään maantieliikenteen rinnalla raideliikenteeseen ja siihen liittyvään raidejoukkoliikenteeseen tukeutuen. VE2:ssa joukkoliikennettä kehitetään suppeammalla alueella. Sen sijaan liikkuminen tukeutuu vahvasti henkilöautoliikenteeseen, jota varten on osoitettu laajempi tieverkosto kuin Kyvykkäässä uudistujassa.

Kestävän kehityksen kannalta Kyvykäs uudistuja näkee merkittävimpiä mahdollisuuksia raideliikenteen ohella vesiliikenteen henkilö- ja tavarankuljetuksen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämisessä. Rohkea kasvaja pyrkii turvaamaan henkilöautoliikenteen ohella teollisuuden kuljetukset pääosin maanteillä, eikä siinä kehitetä ratoja joukkoliikenteen tai vesiväyliä kuljetusten näkökulmasta.

3. Viherverkostot, virkistys, luonnon monimuotoisuus ja luonnonsuojelu

Kyvykäs uudistuja ottaa kantaa luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen voimakkaammin kuin Rohkea kasvaja. Molemmissa vaihtoehdoissa on

osoitettu olevat Natura- ja luonnonsuojelualueet. Nämä muodostavat luonnon monimuotoisuuden keskittymät eli luonnon ydinalueet Rohkeassa kasvajassa. Ratkaisu noudattaa maakunnan ekologisen verkoston selvitystä vuodelta 2009. Kyvykkäässä uudistujassa on viherverkoston osoitettu suojelualueiden lisäksi laajat yhtenäiset luontoalueet ja luonnon ydinalueet, jotka on rajattu Corine-aineiston maankäyttöluokkien perusteella. Viherverkostoon kuuluvilla alueilla pääasiallinen maankäyttö on esim. maa- ja metsätalous suojelualueiden ulkopuolella.

Kyvykkäässä uudistujassa on osoitettu viheryhteystarpeet, joilla viheryhteyden turvaaminen on osa toimintojen yhteensovittamista. Rohkeassa kasvajassa viheryhteystarpeissa on huomioitu lisäksi virkistysyhteydet ja alueet. Kyvykkäässä uudistujassa viheryhteystarpeina on osoitettu maakunnan merkittävimmät kehitettävät ja turvattavat viheryhteydet suojelualueiden välillä. Rohkeassa kasvajassa viheryhteystarpeina on osoitettu vain maakunnallisesti merkittävimmät yhteydet, joiden säilyminen voi olla uhattuna suojelualueiden jo nykyisen heikon kytkeytyneisyyden vuoksi tai taajamien, kaivostoiminnan ja liikenneväylien estevaikutuksen kasvamisen vuoksi. Arvokkaiden luontokohteiden säilymisen ja lajiston liikkumis- ja leviämismahdollisuuksien lisäksi viheryhteystarpeissa on huomioitu virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet sekä maisema-arvot.

4. Luonnonvarojen kestävä käyttö

VE1 eli Kyvykkäässä uudistujassa vesien tavoitetila on erinomainen, VE2 Rohkeassa kasvajassa vähintään hyvä. Vaihtoehdossa VE2 yleismääräykset koskevat turvetuotannon aiheuttamaa vesistökuormitusta. Molemmissa vaihtoehdoissa osoitetaan maa-ainesten ottoalueet soran, moreenin ja hiekan ottoa sekä kallionlouhintaa varten. Rohkeassa kasvajassa Kuopion (Maaningan) Pyssymäki osoitetaan selvitysalueena pohjavedenpinnan alaiseen soranottoon, joka edellyttää pohjavesialueella tehtävää koepumppausta ja tarkempia tutkimuksia.

Rohkeassa kasvajassa osoitetaan mineraalipotentialiselvityksen mukaiset erinomaisen potentiaalin omaavat alueet. Useimmilla näistä alueista on yhteensovittamisen tarvetta muun maankäytön kanssa. Siilinjärven kaivoksella on selvitysten perusteella laajenemistarpeita, mutta niitä ei vielä esitetä, koska selvitysaineisto valmistuu vasta v. 2022 käynnistyvässä YVA-hankkeessa. Tavoitteena on käsitellä laajenemistarpeet ehdotusvaiheessa. Vaihtoehdossa VE1 ei osoiteta turvetuotannolle varattuja alueita. Vaihtoehdossa VE2 osoitetaan luvitetut ja toiminnassa olevat turvetuotantoalueet.

5. Kulttuuriympäristön vaaliminen

Kummassakin luonnosvaihtoehdossa esitetään arkeologinen kulttuuriperintö sellaisena kuin se nykyisissä maakuntakaavoissa on. Tarkennukset ja päivitykset tehdään ehdotusvaiheessa Museoviraston ajantasaisen rekisterien mukaan. Kummassakin luonnosvaihtoehdossa esitetään maisema-alueet, rakennettu kulttuuriympäristö sekä uutena moderni kulttuuriympäristö 1960-1990-luvuilta. Kumpikin luonnosvaihtoehdo edistää kulttuuriympäristön ja maisema-alueiden vaalimista ja säilymisedellytyksiä. Maisema-alueet on otettu huomioon myös tuulivoimaselvityksessä. Tuulivoimapotentiaalin vaikutusten arvioinnissa kuvataan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävälle maisema-alueille kohdistuvat vaikutukset.

6. Ratkaisut energiantuotannossa, yhdyskuntatekniikassa ja teknisessä huollossa

Molemmat kaavaluonnokset mahdollistavat suuren tuulivoimatuotannon maakunnan alueella, vaikka kaavaluonnokset tavoittelevat hyvin erilaisia osuuksia tuulivoimantuotannolle suhteessa maakunnan primäärienergiatarpeeseen. Kyvykäs uudistuja tavoittelee tuulivoimatuotannon osuudeksi 20 % maakunnan primäärienergian tarpeesta ja Rohkea kasvaja maltillista 6 %:a. Tuulivoimarakentamisen vaikutuksia ihmisten elinoloihin, luontoon ja maisemiin sekä mm. talouteen on tutkittu Tuulivoimaselvityksessä tarkemmin.

Kyvykkäessä uudistujassa turpeen poltto loppuu nopealla aikajänteellä, mikä voi haitata energiantuotannon huoltovarmuutta ja vähentää maakunnassa olevia työpaikkoja. Lisäksi turpeen nopea alasajo voi johtaa jalostuskelpoisen puun polttoon, jos energiapuuta ei ole riittävästi saatavilla kohtuullisin kustannuksin. Rohkeassa kasvajassa turpeen alasajo on maltillisempaa ja näin ollen helpottaa energiamurroksen välivaiheiden toteuttamista sekä huoltovarmuuden ylläpitämistä. Kyvykäs uudistuja tukee kaukolämpöverkkoja ja keskitettyä energiantuotantoa tukemalla kaupunkirakenteen tiivistymistä.

Kaavaluonnoksista käydään neuvotteluja osallisten kesken vielä loppuvuoden aikana. Luonnokset asetetaan nähtäville tammi-maaliskuussa 2 kuukauden ajaksi. Nähtävillöoloaikana pidetään kaavan esittelytilaisuuksia osallisille. Kevättalvella 2022 nähtävillöoloaikana saatava palaute kootaan ja laaditaan vastineet. Palautteen perusteella tehdään linjaukset kaavaehdotukseen valittavista ratkaisuista. Kaavaehdotus ja sen kokonaisvaikutusten arviointi sekä mahdolliset täydentävät selvitykset tehdään vuoden 2022 aikana.

**Mkj:n
ehdotus**

Maakuntahallitus hyväksyy Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen luonnosvaihtoehdot valmisteluaineistoinen ja asettaa ne nähtäville

tammikuussa kahden kuukauden ajaksi.

Hallitus valtuuttaa aluesuunnittelun vastuualueen tekemään luonnoksiin vielä osallisten kanssa käytävissä neuvotteluissa esiintulevat tarvittavat muutokset sekä viimeistelemään liitekartat.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Aluerakenneselvitys 2000-2020

Maisema-alueet päivitysinventointi 2019

Mineraalipotentiali 2020

Moderni rakennuskanta 2021

Tuulivoimapotentiaaliselvitys 2021

Täydentävät rakennuskohteet 2021

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe, kaavaselostus

Maakuntakaava 2040 2. vaihe VE1 kartta, Kyvykäs uudistuja

Maakuntakaava 2040 2. vaihe VE2 kartta, Rohkea kasvaja

PSMK2040 2. vaihe, kaavamerkinnot ja määräykset

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimus-
viranomainen

Pöytäkirja nähtävänä

Tiedoksianto

Asianosaiset:

POHJOIS-SAVON LIITTO
Maakuntahallitus

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakukiellot (§ 50-54, 56, 62-67)

Niistä päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Päätöksestä, josta voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

HVal 3 §:n 1 mom. perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Oikaisuvaatimusohjeet (§ 47-49, 55 57-61)

Oikaisuvaatimuskelpoiisiin päätöksiin voidaan hakea oikaisua Pohjois-Savon liiton maakuntahallitukselta, Pohjois-Savon liitto, PL 247, 70101 Kuopio.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätös on lähetetty asianosaiselle kirjeellä tai laitettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Valituskelpoiisiin päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksen myös asianosainen sekä jäsenkunta ja kunnan jäsen (137 §).

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutos haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjassa on ilmoitettava:

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU
Irma Kajan, Toimistos sihteeri 10.1.2022

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.